

Příběh bratří Haasů

Díky iniciativě Velvyslanectví České republiky v Bernu a Českého Klubu Zürich přijel soubor ProART na krátké turné do Švýcarska. Jedno z představení se konalo přímo v prostorách velvyslanectví, které se ukázaly být ideálním místem pro jednoaktovku tohoto druhu.

Pavel odkryl Huga: dialog začíná.

Na začátku je obrovská černá plachta, pokrývající celé jeviště a část dekoru. Ze schodiště pomalu sestupuje bosý muž v černých tepláčkách a černém tílku. Jeho kroky jsou vlastně pohyby moderního tance v neobvyklé choreo-

grafii. Když sestoupí, prudkým gestem sejme plachtu z dekoru. Objeví se křeslo obrácené zády k publiku. Sedí v něm muž v bílém tílku.

Takto působivě začíná inscenace souboru *Pro-ART Company* pod názvem „HAAS_Dny po slávě“. Muži jsou bratři Haasové, tanečník v černém je starší Pavel, muž v křesle je Hugo, za První republiky slavná filmová hvězda. Mezi oběma se rozvíjí zajímavý, zábavný, ale i dramatický dialog o

životním osudu obou bratří, jejichž umělecká dráha byla kvůli jejich židovskému původu brutálně přerušena německou okupací. Zatímco Pavel, nadaný skladatel, zůstal v Československu a v roce 1944 zemřel v plynové komoře v koncentráku, Hugo uprchl na Západ

a v USA úspěšně pokračoval v herecké kariéře, později i jako scénárista a režisér.

„Tanečník“ Pavel (Martin Dvořák, který je i autorem textu) přenechává hlavní slovo Hugovi (Norbert Žid, který je své „předloze“ překvapivě podobný), hlavně proto, že doba jejich rozhovoru je rok 1968, nedlouho před Hugovým úmrtím, kdy Pavel byl už 24 let po smrti. Během dialogu se divák dozvídá humorné, lechtivé ale i tragické historky z Hugova života před emigrací i po ní. Ten přitom posleze vstane z křesla, oblečen v bílých spodkách. Pavel mu pak pomáhá se obléknout do šatů odpovídajících některým z Hugových hlavních rolí; vrchol představuje bílý plášť doktora Galéna z Čapkovy hry „Bílá nemoc“, ve kterém Hugo přednese doktorovu proslulou protiválečnou řeč.

Během Hugových vzpomínek předvádí Pavel krokové variace a pohrává si s černou plachtou. Nebo vezme zrcadlo a nastavuje ho divákům. Oba herci přitom šikovně využívají fyzického prostoru historického vily: její interiér – dřevem

vytáflované stěny, dřevěné schodiště s ozdobným zábradlím – vypadá jako ideální místo pro toto představení. Celkový dojem byl umocněn scénou, kdy Hugo, když vypráví o svém pobytu v Římě, vystoupí na balkónek v půli schodiště, přičemž zbožně sepne ruce jakoby k modlitbě. V tom okamžiku se zčista jasna rozezněl zvon, a divákům nebylo hned jasné, zda to patří ke zvukovému doprovodu. Ne, nepatřilo, ba ani to nebylo jakési „boží vnuknutí“, ani to herci neměli dopředu načasováno – prostě v sousedním kostele svolávalo klekání ke mši. Tak čistá náhoda nahrála k doplnění úžasného dojmu, který diváky naplnil.

Hugo Haas (Norbert Žid) v roli doktora Galéna.